No. 107. DINGSDAG 6 SEPTEMBER. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat is opengesteld de deelneming in het vierde onderdeel ten bedrage van *f* 26000 00 van de geldleening ten laste der provincie waartoe zij gemagtigd zijn bij besluiten der Provinciale Staten van 18 Julij 1856 no. 2 en 7 Julij 1859 no. 9 en dat het gedrukte berigt, bevattende de voorwaarden en de wijze waarop die deelneming kan geschieden: kosteloos verkrijgbaar is ten Gouvernementshuize te Assen en bij de verschillende gemeentebesturen in de provincie.

Assen den 24 Augustus 1859

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK Voorzitter.
W. H HOESTEDE, Griffier.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden dat dat door heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest, bij besluit van 31 Augustus l.l. no. 39 is bepaald:

a. **dat de Groote Jagt in deze Provincie zal worden geopend op Vrijdag den negenden September aanstaande.**

b. **dat de Korte Jagt op alle werkdagen. de Lange Jagt daarentegen alleen op Maandag. Woensdag en Zaturdag van iedere week. zal mogen worden uitgeoefend, en**

c. **dat overigens geene andere beperking voor het jagtbedrijf zal bestaan, dan ten aanzien van het getal te schieten of te vangen hazen, zullende door één jager op één' dag slechts vijf en bij klop- of drijfjagten door alle jagers te zamen slechts twintig hazen mogen worden geschoten of gevangen,**

Assen, den 1 September 1859

De Commissaris des Konings voornoemd.
DE VOS VAN STEENWIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen brengen bij dezen ter kennisse van de belanghebbenden dat voor de herijk der maten en gewigten in deze gemeente zal gevaceerd worden van Maandag den 12 September tot en met Vrijdag den 30 September e. k. dagelijks des voordemiddags van 9 tot 12 ure; met opmerking:

1o dat ook de *strijkels* der inhoudsmaten, de *kleine gewigten* van den goud- en zilverhandel en de *medicinale greinen* aan eene jaarlijksche verificatie zijn onderworpen.

2o. dat de maten en gewigten behoorlijk schoongemaakt moeten worden, daar zij bij gebreke van dien, den herijk niet kunnen ondergaan, en

3o. dat de herijk zal geschieden in het daarvoor bestemde locaal in het gemeentehuis

Burgemeester en Wethouders van Assen,
VAN DER FELTZ
De Secretaris,
G L. W. VOS.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

6 Sept.

De Italiaansche kwestie vertoont zich bij den dag in betere gedaante en men mag met eenige zekerheid voorspellen, dat de Hertogdommen regtstreeks noch zijdelings weder onder Oostenrijkschen invloed zullen geraken Keizer *Napoleon* laat hoe langer zoo meer blijken, dat hij geen geweld zal gebruiken, om een volk, voor welks vrijheid hij 30 á 40000 Franschen den dood te gemoet voerde en 500 millioen gulden ten beste gaf, op nieuw en wel met geweld zou brengen onder de Groothertogelijke plak, bestuurd door eene Oostenrijksche vuist.

Keizer *Frans Jozeff* moet zeer ontmoedigd zijn over deze sympathie van Keizer *Napoleon* voor Italie en zond, zegt men, Prins *Metternich* naar de baden van St. Saveur, waar deze Monarch zich bevindt, ten einde opheideringen te vragen. Ook in de hoogere kringen te Weenen heerscht groote ontevredenheid, en er zijn reeds, die willen, dat Keizer *Frans Jozeff* eerder een nieuwen strijd wage, dan te dulden, dat een tittel of jota worde te kort gedaan aan het vredestractaat van Villafranca. 't Verlies van een stuk land is te dragen; zeggen zij, maar niet dat de Hertogen, de trouwe geallieerden van Oostenrijk en die de democratie het hoofd durfden bieden, d a a r o m bannelingen worden en blijven.

De *souvereiniteit* behoorde te zegevieren over den *volkswil* en dan was er later nog altijd kans, om te herwinnen wat verloren was door eene dwaze oorlogsverklaring en een ongelukkigen strijd.

Men kan dit gevoelen zeer onstaatkundig noemen, maar men weet toch, dat in Oostenrijk één mensch gebiedt!

De conferentie te Zurich loopt uit op *nul* — zoo als voorzien wordt — maar dat schaadt niet, want zoo is er kans op een *congres*, ja men zegt, dat daartoe reeds besloten is en dit deed de cours der renten zeer rijzen

Keizer *Napoleon* wil, althans het schijnt hem ernst te zijn, *vrede*, en tengevolge van dien wil schreef de bekwame journalist *Emile de Girardin*, onder den titel van *algemeene ontwapening* een artikel, 't welk de volgende middelen aanwees, die tot bereiking van zulk een groot en heilzaam doel zouden kunnen dienen;

1 Dat de landmagt in iederen Staat zal staan in verhouding tot de bevolking, en een honderdste der mannelijke bevolking niet te boven gaan; de zeemagt tot de handels vloot. of 2, dat de verpligte krijgsdienst in Europa wordt afgeschaft, en er geene andere wijze van rekruteren zal gevolgd worden, d. n de vrijwillige werving; of 3 zich onderling tegen den oorlogsbrand verzekeren, en met behulp van een gemeenschappelijk leger dien blusschen waar hij mogt uitbreken; of 4 Europa neutraliseren, d. i erkennen dat de staten waaruit het bestaat, allen, zonder onderscheid van betrekkelijke kracht of zwakheid, het regt hebben te bestaan, alleen omdat zij bestaan, en dus te besluiten, dat het zekerste middel om ze voor alle ongeval te vrijwaren is, dat er geen andere gewapende magt meer besta dan de gendarmerie en politiemagt. Dit laatste middel acht hij het beste.

Keizer *Napoleon* schonk amnestie aan *alle* politiek veroordeelden, maar er zijn, die niet in dien geest gediend willen wezen. Onder deze behoort ook *Felix Pyat*, die zegt: „de republikeinen van Februarij vergeven den Keizer van December niet. Zij protesteren tegen zijne vergiffenis De *misdaad* heeft het *regt* niet de *slagtoffers* vrij te spreken!"

Velen zwijgen op die taal, zelfs de vrienden des Keizers.

Uit Pruissen komt weinig nieuws, maar het volgende artikel is aandacht waard:

„De *hof*dagbladschrijvers aan de *Seine*, zegt de *Publicist* hebben het last ontvangen ferm op Pruissen in te hakken. En waarom? Omdat in Duitschland zich een streven naar eenheid vertoont, en het denkbeeld dezer eenheid uitloopt op eene aan Pruissen toe te kennen centrale magt. Wij geven toe, dat de Napoleontische politiek niet met een eendragtig Duitschland strookt. Een eendragtig sterk Duitschland is dadelijk een slagboom voor het traditioneel Napoleonisme. Als dus de fabrikanten der Fransche keizerspolitiek de pogingen van Duitschland, om tot eenheid te geraken, bestrijden, is dit gereedelijk te verklaren. Maar als zij hun afgereden persrossen de sporen geven, om ze eenige sprongen tegen Pruissen te laten maken, dan is dat heel belagchelijk Of Duitschland ooit een eenheidsstaat zal worden, dat staat nog te bezien. Wil het dat echter in ernst, dan zal het Frankrijk en zijn keizer daartoe geen verlof vragen. Frankrijk heeft sedert 1830 viermalen zijne grondwet veranderd, het heeft eindelijk den Napoleontischen troon die, naar de Weener verdragen, voor altijd verbrijzeld moest zijn, weder opgerigt. Duitschland heeft zich daar volstrekt niet meê bemoeid en zal dat ook niet doen als men morgen in Frankrijk de keizerskroon weder in een Jakobijnen-muts veranderde. Welke grondwet het eene volk zich geeft gaat het andere niets aan."

Engeland zal door een en ander wel wat geruster worden, doch niet rusten voor het van top tot teen gewapend is. Voor Italie strijdt de Engelsche pers met onverflaauwden ijver, zoo zelfs, dat het bijkans genoodzaakt zou zijn de wapenen aan te gorden, indien men geweld mogt plegen tegen het vrijgemaakte volk.

'T is vooral de *Morning Post* van *Palmerston*, den grooten kampvechter voor Protestantsche vrijheid, die de handschoen voor Italie opneemt en dag aan dag aantoont dat de terugkeer der verdreven Vorsten eene onmogelijkheid behoort te zijn. Zoo deelde genoemd dagblad dezer dagen een schrijven uit Florence mede, waarin verzekerd wordt, dat de hooge geestelijkheid in Toscane ijverig voor het belang van den Groothertog en tegen Italie's zaak werkzaam is, maar dat zij haren invloed ook bij de lagere volksklassen begint te verliezen, en dat er onder de bevolking van Toscane meer overhelling tot het Protestantismus zigtbaar wordt. De *Post* hecht veel gewigt aan dat schrijven, en verzekert, dat haar correspondent te Florence een bij uitstek schrander man is, die veel gelegenheid heeft. om er den gang der zaken en de stemming der gemoederen gade te slaan. Het blad erkent met den briefschrijver, dat de beweging der gemoederen in Toscane, al strekt zij zich ook tot het godsdienstige gebied uit, in oorsprong en aard veel eer eene politieke beweging is, maar het ziet daarin niettemin een belangrijk en heilspellend verschijnsel; en zegt verder: „De verandering der nationale denkwijze brengt echter voor het tegenwoordige gevaren mede De tegenkanting der hoogere geestelijkheid van Toscane, met den kardinaal *Corsi*, aartsbisschop van Pisa, aan het hoofd, schijnt deel uit te maken van een bepaald plan, te Rome door twee gewezen Ministers van den Groothertog beraamde. met het doel, om in Toscane de liberale en nationale regering door onlusten te bemoeijelijken en om Sardinie's invloed in het schiereiland tegen te werken. Dat zulke plannen tot nog toe niet gelukt zijn, is aan de voorzigtigheid van het Toscaansche volk en inzonderheid aan het beleid en de geestkracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, den heer *Ricasoli*, toe te schrijven. Maar, dat er ook in het vervolg onder zoo moeijelijke omstandigheden geene onlusten zullen voorvallen, is niet zeker; men dient daarop niet te veel te rekenen Daar men zoo gaarne in onlusten een voorwendsel tot tusschenkomst zou vinden, kan het bezwaarlijk ontbreken aan pogingen, om onlusten te stichten. Vooral omdat Toscane met zulke gevaren bedreigd wordt, behooren de Ministers van Koning *Victor Emanuel* zich te herinneren, dat zij meer verpligting jegens hunne Toscaansche landgenooten, dan jegens buitenlandsche bondgenooten hebben, en dat zij onverwijld de maatregelen moeten nemen, welke voor het behoud der binnenlandsche rust en voor de beveiliging der nationale onafhankelijkheid vereischt worden

De Keizer van Oostenrijk gaat naar de badplaats Ischl, maar zijne Ministers blijven aan 't werk. althans dit is hun verzocht, terwijl de nieuwe Minister van Binnenl. Zaken aan de gezamenlijke Stadhouders heeft geschreven, dat de toegezegde belofte van heilzame hervormingen spoedig zal worden verwezenlijkt.

Z Exc. schijnt te meenen, dat die mededeeling niet geheel overbodig is, wijl het vertrouwen op dit werk niet bijzonder groot kan heeten.

De verkiezingen in Italie zijn in rust afgeloopen en de algemeene leus waaronder zij plaats hadden, was „weg met de Hertogen! weg met Oostenrijk!"

In de Romagna werden zij verkozen, die tot de oudste en aanzienlijkste geslachten behoorden of veel plaatselijken invloed uitoefenden.

Ook in Parma zijn algemeene verkiezingen uitgeschreven tot zamenstelling eener vertegenwoordigende vergadering, die den wensch der bevolking omtrent het haar te geven bestuur moet doen kennen. Vroeger was de bevolking van dat Hertogdom reeds in de gelegenheid gesteld om haren wensch te doen blijken: er was namelijk aan de ingezetenen eene uitnoodiging gerigt, om in een openbaar register *ja* of *neen* te schrijven onder eene verklaring, inhoudende dat Parma met Sardinie onder het constitutionele bestuur van Koning *Victor Emanuel* vereenigd wenschte te worden. De uitslag was dat die verklaring nagenoeg eenstemmig aangenomen werd; in sommige districten hadden twee of drie tegenstemmenden hunnen naam in het register geschreven, in de steden Parma en Piacenza geen enkele, terwijl in eerstgemelde stad 6478, en in de tweede 5566 personen de verklaring met hunne naamteekening beaamden. Doch een zeer groot gedeelte der inwoners had zich van stemmen onthouden; dit wordt door de voorstanders der voormalige orde van zaken toegeschreven aan de wijze van stemuitbrenging, welke niet geschikt was om aan de kiezers vrijheid en veiligheid te waarborgen, te minder daar de Sardinische politie zich voor en tijdens de stemuitbrenging in het hertogdom deed gelden.

Op het resultaat van de stemming in Toscane worden door de Groothertogelijke partij nog al aanmerkingen gemaakt, wijl zij niet den volkswensch zou openbaren bij uitsluiting van den landbouwenden stand, die door den te hoogen census geen stem heeft.

De liberale partij in Frankrijk raadt het Italiaansche volk aan, om van ieder mondig man de verklaring te vragen: „ik wil met Sardinie" of „ik wil met Oostenrijk gaan", opdat het dan blijke, wat het volk wil, De uitslag. zegt zij, zou Oostenrijk en al de ultramontanen beschamen,

Zondag jl. zou de deputatie, die Koning *Victor Emanuel* de souvereiniteit over Italie aanbiedt. te Turyn aankomen en zeer plegtig zal zij worden ontvangen.

En het antwoord van den Sardinischen Monarch?

Velen voorspellen, dat hij zal zeggen; „ik neem u aan met hart en ziel!" maar anderen meenen, dat hij antwoordt: „voorwaardelijk accepteer ik de souvereiniteit en ik zal geheel uw constitutionneel Koning zijn, als Europa op uwe keus zijn zegel drukt!"

De Paus scheen eerst het plan te hebben, om Romagna door het zwaard weder gehoorzaam aan zijne bevelen te maken, maar later zou hij tot andere gedachten zijn gekomen en het bij b i d d e n laten. Ook is hij niet wel, zoodat men hem niet ter kerke zag op den Napoleonsdag. Zijne ziekte is echter niet gevaarlijk.

Ongetwijfeld is Keizer *Napoleon* niet gunstiger gestemd voor de verdreven Vorsten en voornamelijk niet voor den Hertog van Modena, na de lezing de officiële of officieuse documenten, geschreven door *Frans V* van Modena aan zijn Minister van Binnenl. Zaken. De inhoud dier brieven komt hoofdzakelijk op het volgende neder:

De eerste brief is een begeleidend schrijven bij eene aan den minister teruggezondene Sard. depêche. De hertog neemt deze gelegenheid te baat om aan te merken, dat Sardinie nu in zijn geschreeuw wordt ondersteund door Europa's afgod, *Napoleon*, en, van dezen sprekende, maakt hij de aanmerking, dat het onvoegzaam is, dat, gelijk geschied was, de officiële *Gazz di Modena* uit den *Moniteur* stukken overneemt, die volstrekt niet in den geest zijn van de eenige regering die *van dien struikroover niets wil*

weten. Het betrof hier een artikel aangaande een bezoek in Frankrijk van den Oostenr. aartshertog *Maximiliaan* en waarin gezegd werd dat de aartshertog vol bewondering was voor *Napoleon* en het tegenwoordig Frankrijk, natuurlijk volgens een hertog als logentaal. Hierop volgen eenige nadere instruktien. de redaktie van het officiele blad betreffende, en o. a., dat men uit de *Augsburger Ztg.* moest overnemen, die soms uitmuntende artikelen over die *bonapartische barak* leverde.

De tweede brief, een antwoord op twee medegedeelde depêches over den Krimoorlog, luidt aldus:

„In deze wereld, maar ook alleen in deze wereld, zegevieren gewoonlijk de schurken. Ik geloof overigens, dat de Westerschen hun hoogste toppunt van een bereikt hebben. Voortaan zullen, even als na den brand van Moskou, de zaken, zoo het Gode behaagt, op hun verderf uitloopen. . . .”

In sommige van die stukken wordt *Napoleon* ook genoemd de „*Mijnheer*”, en die weet, hoe *Napoleon* eene beleediging weet te wreken, begrijpt, dat *Frans V* weinig kans heeft, om onder den keizerlijken arm, zijn land, weer binnen te stappen.

De Venetianen, die veel van hunne vrije ex-broeders in Lombardije hooren, gevoelen het knellen van het Oostenrijksche juk zooveel te meer, en beginnen luide tegen Europa te klagen. Een groot aantal aanzienlijke ingezetenen van Venetie bragten hunne grieven tegen het Huis van Habsburg bij verschillende Mogendheden van Europa in, en zeggen ten slotte:

„Oostenrijk kan niet meer in Italie heerschen. Zelfs een Oostenrijksch Prins, geheel zonder vreemde omgeving zou er te veel zijn, en zijne tegenwoordigheid zou niet alleen droevige herinneringen, maar ook ernstige gevaren voor het Oostenrijksch Keizerrijk, voor de waardigheid van Frankrijk, voor de rust van Europa doen ontstaan. De plegtig aan Venetie gegeven verwachtingen moeten niet verijdeld worden. Zou het dan zijn om de bevrijding van Italie onvoltooid te laten, dat tweemaal honderd duizend Fransche moeders, tien weken lang, in angst hebben geleefd, elk oogenblik de tijding te gemoet ziende dat de vruchten harer ingewanden door het Oostenrijksch schroot verscheurd waren? Zou het zijn, om de bevrijding van Italie niet voltooid te hebben dat *Napoleon III* zijn leven en zijne toekomst, en wat hem dierbaarder dan het leven is: de eer van Frankrijk en de erfenis van een grooten naam, op het spel heeft gezet? Laat Europa dankbaar voor den vrede dien hij het verzekert, hem bijstaan in het afschudden van eene zoodanige herinnering, en het zal voor Europa eene voorspelling van leven zijn, wanneer het een kiem van zegen in dien bodem van groote denkbeelden en van groote onheilen strooit.”

Welk eene vernedering voor een Keizerlijk geslacht, zoo gebukt te gaan onder de afkeuring der geheele wereld!

De Koning van Napels wil nu eene soort van constitutie aan zijn Land geven, die met geene liberale saus zal worden overgoten, en tevens eene Wetgevende Vergadering, wier zittingen slechts 14 dagen zullen duren. De eerste dag maken de leden kennis — op de drie volgenden worden de geloofsbrieven onderzocht, op de 2 volgende de voorzitter benoemd en de afdeelingen geformeerd, dan het antwoord op de troonrede gesteld, bediscussieerd en goedgekeurd op den 12 dag, op den 13 aan Z. M. gebragt en ten antwoord ontvangen: „dank je wel en recommandeer mij tot eene volgende gelegenheid,” en op den 14 de zitting plegtig gesloten.

„*Waar kan men beter zijn !*”

als Minister namelijk, dan in Napels.

Spanje wil eindelijk finale afrekening houden met de Mooren, die op het eiland Ceuta een Spaansch fort aanvielen en beschoten, eerst met 400, later — zegt men — met 7000 man. Wie van de 97 Spaansche generaals het commando zal voeren, is nog onbekend.

De Generaals alleen konden dat oorlogje wel ten einde brengen zonder soldaten — dan kwam er ook promotie, want Spanje wil absoluut een goed corps Generaals hebben, om altijd candidaat-Ministers te bezitten.

De Koning van Oude is ontslagen uit het fort William te Calcutta, wijl hij het jaargeld, hem door de Engelsche Regering gepresenteerd, aannam. Een ander komt er in omdat hij geen jaargeld heeft. De ex-gevangene vermaakt zich bijzonder goed in de gevangenis, en wel met brieven te schrijven aan zijne vrouw en met verzen te maken.

Z. M. meent, dat hij een groot dichter is

Als hij met zijne wederhelft correspondeerde, of als zijn dichtluim werkte, lag hij op den buik te bed met een lessenaar aan 't hoofdeinde.

Hij vond zijne verzen, en zijne vrouw zijne brieven heel mooi.

Wij deelen nog de volgende Telegrafische berigten mede:

Weenen, 2 Sept. Een keizerlijk besluit stelt 51 generaals op pensioen.

Morgen verwacht men de afkondiging eener nieuwe wet op de nijverheid, in vrijzinnigen geest.

Turijn, 3 Sept. De deputatie uit Toskane is heden middag alhier aangekomen. De leden van het Parlement en den gemeenteraad hebben kommissien afgevaardigd, om de deputatie aan het spoorwegstation te ontvangen. De straten, welke de deputatie doortrok, waren getooid; de menigte die op de been was, was buitengewoon groot. Aan de deputatie is reeds een feest aangeboden, terwijl zij bedankt heeft voor de geestdrift waarmede zij is ontvangen. Heden avond heeft er eene schitterende illuminatie plaats. De nationale garde is in de voornaamste straten geschaard.

Zurich, 3 Sept. Men verzekert, dat de werkzaamheden der konferentie weldra met meer spoed zullen worden voortgezet en een beteren gang zullen nemen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Waterhoogte. Arnhem, 3 Sept. 0 75 El; † AP 7 70 Gev. 2 d.

De **Rijnhoogte** te Keulen den 3 Sept. 4 voet 10 duim; 4 voet 10 duim Rijnlandsch.

Ter aanvulling of verbetering van hetgeen door buitenlandsche bladen is medegedeeld omtrent de houding, welke de in Nederland vertoevende Fransche uitgewekenen, de heer *Barbes* en de kolonel *Charras*, tegenover de door keizer *Napoleon III* uitgevaardigde amnestie hebben aangenomen, kunnen wij verzekeren dat eerstgenoemde geen protest of brief heeft geschreven, echter evenmin naar Frankrijk terugkeert en zijne houding voordurend regelt naar zijn in 1854 uitgesproken protest. De kolonel *Charras* daarentegen heeft wel geprotesteerd en zijn schrijven zal in de Zwitsersche bladen zijn of worden opgenomen. Hoogstwaarschijnlijk echter zal dit stuk niet in de Fransche bladen verschijnen, zelfs niet in *l'Indépendance Belge*, omdat het zoo krachtig is, dat laatstgenoemd blad het wel niet zal opnemen. De heer *Charras* wordt elk oogenblik te 's Gravenhage verwacht; hij heeft Zwitserland in het laatst der vorige maand verlaten en wenscht zijne jonge echtgenoot, en kleindochter van *Goethe's Charlotte*, Nederland te laten zien.

— Blijkens eene in de *Leeuw. Courant* geplaatste aanvraag om ondersteuning, gedagteekend 24 Augustus jl. is het op het eiland Schiermonnikoog allertreurigst gesteld. Gedurende vijf maanden is daar weinig of geen regen gevallen, zoodat de weiden en akkers verschroeid en alle gewassen mislukt zijn. Vele ingezetenen lijden dien ten gevolge gebrek. Op het eiland heeft zich eene kommissie gevormd voor het inzamelen van liefdegiften tot het aankoopen en uitdeelen van levensbenoodigdheden aan de behoeftigen.

— Eenige hoogleeraren der Groninger hoogeschool hebben zich, met voorkennis van den senaat, tot den minister van binnenlandsche zaken gewend met opzettelijke en uitvoerige ontwikkeling en betoog, dat voortaan vrijer gebruik der Nederlandsche taal voor allerlei wetenschappelijke mededeelingen en werkzaamheden aan onze akademien dient plaats te hebben, en dit wel vereenigd met krachtige handhaving van de studie der oude letterkunde, ter voorbereiding voor en ter beoefening aan die hoogeschool.

— Het aantal zieke militairen te Groningen in garnizoen is thans zoo groot, dat zelfs de hoofdwacht op de Groote Markt niet meer kan worden bezet en gesloten is.

— Van den 23sten tot den 29sten Augustus zijn te Leeuwarden bij den burgerlijken stand aangegeven, 12 geborenen en 54 overledenen.

— De minister van oorlog heeft de handgelden voor Nederlanders, die zich aan de koloniale dienst verbinden, verhoogd van *f* 100 tot *f* 150, en voor vreemdelingen van *f* 80 tot *f* 120. Door Z. M. de Koning zijn, op voordragt van den minister van kolonien, de gagementen van onderofficieren en soldaten in de indische dienst verhoogd met *f* 36 's jaars. Reeds vroeger, werd op voordragt van dezen minister, het traktement der officieren aanmerkelijk verhoogd.

— Uit 's Gravenhage wordt aan de U. C. gemeld:

„Men verzekert, dat 2000 Zwitsers, die uit Napelsche dienst ontslagen zijn, dadelijk voor 's Rijks dienst in de Overzeesche bezittingen zijn aangeworven en eerlang hier te Lande zullen aankomen om met 's Rijks oorlogschepen naar Oost-Indie te worden overgebragt.”

— Naar men verneemt, is door Z. M. den Koning Grootshertog, Dr. *R. Westerhof*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, president van het congres voor landbouw te Winschoten, benoemd tot officier van de orde van de Eikenkroon.

Harlingen, 3 Sept. Een geval heeft hier in den vroegen morgen de menschen in beweging gebragt. Iemand gedurende zes jaren te Leeuwarden in het tuchthuis gezeten hebbende was nu ontslagen en zocht eene zijner kennissen, eene meid met welke hij vroeger in vrij innige connectie moet hebben geleefd, welke op Deze wilde niets met hem te doen hebben, waarop hij haar dreigde te zullen vermoorden, en werkelijk heeft hij haar in den vroegen morgen van heden op de straat ontmoetende, met een scherp werktuig vijf wonden toegebragt, waaraan de ongelukkige is gestorven. Een der hier gestationeerde veldwachters, *Westra*, heeft zich in eene herberg van den misdadiger meester gemaakt en hem naar de stads gevangenis gebragt.

Arnhem, 2 Sept. De graaf van Chambord is gisteren van het landgoed *Bronbeek* weder naar Frohsdorf vertrokken. Velen zullen dat vertrek met leedwezen vernemen, daar het verblijf van Z. K. H. voor onderscheidene ingezetenen dezer stad groot voordeel heeft gebragt.

Heerenveen, 2 Sept. Bij de verbouwing van de kerk der hervormden alhier heeft gisteren een treffend ongeluk plaats gehad. Een opperman, iets in den toren verrigtende, viel naar beneden en gaf onmiddelijk den geest. Hij laat eene ziekelijke vrouw en vier kinderen, in zeer behoeftige omstandigheden, na.

— Te Joure heeft eergisteren een verschrikkelijk onweder gewoed. De bliksem is in den korpel en in een paar vertrekken van het huis van Jonkheer Mr. *Vegelin van Claerbergen*, geslagen, zonder evenwel belangrijke schade te hebben aangerigt. Op dienzelfden dag is aldaar eene muur omvergestort, waarbij eene meid, die in de nabijheid bezig was met het afbikken van steenen, is omgekomen.

Leiden, 3 Sept. Het getal zieken neemt alhier dagelijks toe; de koortsen worden meer van typheusen aard en zoo als meest alle jaren doen zich zeer enkele gevallen van cholera asiatica op; tot op den laatsten der vorige maand waren vijf personen aan laatstgenoemde ziekte bezweken; de sterftelijsten worden iets grooter en vooral in de naburige gemeenten, ten platten lande, is het getal koortslijders en overledenen buitengewoon groot.

Frederiksoord, 1 Sept. De kommissarissen der Maatschappij van Weldadigheid onlangs benoemd, zijn de vorige week hier geweest en hebben de gewone kolonien opgenomen en getracht zich met het beheer bekend te maken. Tot direkteur hebben zij benoemd den heer *C. J. M. Jongkindt Conink*, adjunkt-direkteur der landbouwkundige school te Groningen, die deze benoeming aannam. Den 15 Sept. e. k. zal de akte van scheiding tusschen het rijk en de maatschappij te Amsterdam geteekend worden, en alzoo de scheiding tot stand komen. Het scheen dat de kommissarissen, door doortastende maatregelen te nemen en de kolonien tot de primitieve denkbeelden met stipte inachtneming der kontrakten terug te brengen, aan het behoud dezer vaderlandsche instelling niet wanhoopten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Meer dan dertig departementen in Frankrijk hebben de zorg van het gouvernement ingeroepen ten aanzien van het gebruik van phosphorische zwavelstokken of lucifers. Met aanduiding van de menigvuldige gevallen van vergiftiging en brandstichting hebben zij bij het ministerie aanzoek gedaan, om de fabricatie, waarbij phosphorus gebruikt wordt, te verbieden en er voor in de plaats te stellen, welke door de akademie der wetenschappen erkend is, zonder gevaar te zijn, te weten van die zwavelstokken, welke *alumettes amorphes* genoemd worden.

ENGELAND.

In de volgende maand zal de **Great-Eastern**, die gisteren voor het laatst voor 2½ shilling te zien was, en welks bezigtiging in de laatste veertien dagen *f* 48000 heeft opgebragt, eene reis naar Canada doen, zoo althans het eerste proeftogtje in volle zee gelukt. Voor de eerste reis naar Canada is reeds een aantal plaatsen genomen. Den 3 Sept. zal het schip door vier stoombooten naar de monding der Teems gesleept worden, waar het kolen innemen en zijne kompassen regelen zal. Daarna zal de proeftogt naar Weymouth geschieden, en valt die goed uit, dan volgt de Amerikaansche reis. Voorshands berust alles nog op theoretische berekeningen, en terwijl de ondernemers buitengewone diensten van het schip verwachten, ontbreekt het niet aan stemmen, die het een legio van onoverwinnelijke hinderpalen voorstellen. Zoo twijfelen velen aan de mogelijkheid, dat het gevaarte naauwkeurig volgens den wil des kapiteins kan worden gestuurd. Daarvoor schijnt echter door een bijzonderen toestel gezorgd te zijn. De kapitein heeft namelijk op de brug, welke de beide raderkasten verbindt en van waar hij den stuurman beveelt, een wijzerplaat met een beweegbaren wijzer voor zich, die met een dergelijk toestel vlak voor het roer in verband staat. Door eene drukking met den vinger beweegt hij den wijzer, en de stuurman leest op de voor hem staande wijzerplaat de beweging en weet naauwkeurig hoe hij moet sturen. Door denzelfden toestel worden, naar gelang van de wending van het schip, roode of groene seinen naar buiten gekeerd, welke voor de schepen, die men te gemoet mogt komen, als waarschuwing dienen. Uit dit alles blijkt, dat tusschen het bevel van den kapitein en deszelfs uitvoering door den stuurman geene overtollige seconde verstrijken zal, en dat de onoverkomelijke hinderpaal in dit opzigt overwonnen is. Een ander bezwaar, dat het schip eene maand zal behoeven om zijne volle lading steenkolen aan boord te nemen, is insgelijks uit den weg geruimd, daar twee

De Verteller, enz.

Sedert de afschaffing der slavernij in de Britsche volksplantingen, eene daad die aan het Engelsche volk eene opoffering van 20 millioen pond sterling kostte, hebben zich in de Britsche West-Indische bezittingen als vrije lieden een groot aantal negers tot gezeten lieden gevormd. Reeds in de twee eerste jaren na de opheffing van den gedwongen arbeid geraakten alleen op Jamaica 7340 negers door vlijt en spaarzaamheid in het bezit van grond, en binnen de acht jaren na de opheffing der slavernij vond men op dat eiland reeds nagenoeg twee honderd negerdorpen, wier bewoners meer dan 100 000 akres land in vrijen eigendom bezaten.

Omtrent deze negers en de door hen gebouwde woningen vinden wij de volgende bijzonderheden in een door de Wetenschappelijke Bladen aan the Edenburgh Review ontleend stuk.

Het uiterlijk van vele negers is in geenen deele onaangenaam. Ofschoon het niet te ontkennen is, dat het bij de meesten hunnen oorsprong geenzins verloochent, hebben toch velen een hoog, weigevormd voorhoofd, zwarte schitterende oogen, een haviksneus en een slechts weinig vooruit steekenden mond. De mannen zoowel als de vrouwen, gaan altijd hoogst welgekleed; de gewone kleedij der vrouwen bestaat uit eene wit of gekleurd katoenen japon eene soort van wrong, die uit een witten zakdoek gewonden is en een hoed met wit lint prijkende strooien hoed. Bij kerkelijke en andere feesten en de Zondags laat de opschik, vooral der negerinnen, uit het oogpunt van den goeden smaak, nog veel te wenschen over. Zijde, satijn, neteldoek en kant zijn onmisbare bestanddeelen van den feestdosch van het zwakkere geslacht; terwijl de mannen zich bij min of meer plegtige gelegenheden vertoonen in lakensche rokken, stijve fluweelen dassen sneeuwwitte vesten en sterk krakende, van hooge hakken voorziene laarzen. Allen dragen zij zonneschermen zoo mogelijk van zijde, en zakdoeken, waarvan een der slippen steeds uit den zak hangt. De voorgaande ontwikkeling der negers, blijkt vooral uit hunne manieren. Het ruwe, plompe en stroeve in voorkomen in bewegingen maakt hoe langer hoe meer plaats voor losheid en gemakkelijkheid en voor innemende voorkomendheid ten aanzien van vreemdelingen; terwijl de beleefdheid waarmede zij elkander bejegenen soms wel aan het overdrevene grenst, en maar voorzeker allergunstigst afsteekt bij de ruwheid en onverschilligheid, die niet zelden den omgang der arbeidende klasse in Engeland kenmerkt. Voor de ongelukkige behoeftige blanken die men in grooten getale in sommige Britsch-West-Indische kolonien aantreft zijn zij dikwijls in den vollen zin des woords beschermengelen; zij verschaffen hun voedsel en kleeding en werken voor hen, zonder eenig uitzigt op belooning en zelfs zonder den geringsten wensch daarnaar te koesteren.

Met reuzenschreden vorderen zij op den weg van maatschappelijke beschaving, terwijl zij geschiktheid toonen te bezitten voor alle soorten van beroepen en bedrijven.

bijzondere kranen die, door stoom in beweging wordt gebragt, in staat zullen zijn, om binnen 48 uren tijds 10,000 ton kolen te laden. Hoe het gevaarte zich op zee zal bewegen en of het werkelijk met de snelheid van 18 a 20 knoopen, dus met die onzer gewone spoortreinen, het water zal doorklieven, moet de ondervinding leeren.

— Een opmerkelijk vonnis is dezer dagen te Douai geveld niet om 't vonnis zelf, maar om 't feit, dat er aanleiding toe gaf. Op een partijtje bij een restaurateur werd over magnetisme gesproken en in opgewonden stemming zeide een der gasten, dat hij iemand in slaap zou weten te brengen, ofschoon hij geen magnetiseur was. Het 12 jarig neefje van den restaurateur ging zitten en na eenige bewegingen viel de jongen tot verbazing van den geimproviseerden magnetiseur werkelijk in slaap. Alleen geneeskundige hulp kon er hem uit helpen. 't Ergste was dat de jongen ernstig ongesteld bleef. Thans is den magnetiseur voor zijne onvoorzigtigheid eene boete en schadeloosstelling opgelegd.

DUITSCHLAND.

In de nabijheid van Zermatt in Zwitserland had, eenige dagen geleden, een treffend ongeluk plaats, Een Russisch edelman, met name *Eduard de Grotte*, verliet des morgens het Riffelberg Hôtel, om den bergpas van den Weissthor over te trekken. Hij was een schoon, krachtig man van meer dan zes voet lang, met eene fiere vermetele uitdrukking in den blik. Hij had geen Alpenstok (een onmisbaar voorwerp op zulk een togt) en wees hardnekkig het aanbod af van den kastelein, die hem er een wilde verschaffen. Hij vertrok in gezelschap van twee gidsen uit Zermatt, kwam behouden over de beide passen van den Weissthor en den Monto Moro en bereikte tegen den avond Matmark, een dorp in de vallei van Saas. Hij scheen een onbepaald vertrouwen te voeden op zijne physicke krachten en de moeijelijkheden en gevaren te verachten die gewoonlijk aan een togt in de hoogere kringen der Alpen verbonden zijn. Den volgenden morgen verliet hij Matmark met zijne beide gidsen De drie wandelaars hadden zich met een touw aan elkander vastgemaakt, den reiziger in het midden. Het touw was om diens lijf gewonden, maar niet evenens om het midden der gidsen, aan wier linker arm het alleen met een lossen knoop gevestigd was. Op deze wijze kwamen zij behouden over het grootste gedeelte van den Gletscher en zouden binnen weinige minuten het einde daarvan bereikt hebben, toen zij een breed sneeuwpad bereikten, hetwelk de gidsen, volgens hunne eigene verzekering, voorstelden om te loopen, terwijl de reiziger er bepaald op aandrong het over te steken. De eerste gids bereikte veilig de overzijde. De reiziger volgde hem, maar toen hij het midden had bereikt zakte de sneeuw onder zijne voeten weg en verdween hij in eene bedekte bergspleet. Daar hij geen alpenstok had kon hij zijnen val niet op de gebruikelijke wijze breken, en daardoor werd zijne geheele zwaarte met een plotselingen schok op het touw geworpen, hetwelk onmiddelijk ter wederzijde der bergspleet afbrak, waarin de ongelukkige dien ten gevolge nederstortte. Men hoorde hem om hulp schreeuwen, doch de gidsen waren buiten staat hem die te verschaffen. Hij scheen ongeveer 60 voeten van den top af te zijn, tusschen de kanten der bergspleet ingesloten, en zij hadden geen ander touw dan de beide einden van het afgebrokene, waarom zij besloten dat een van hen, twee uren ver, naar de naastbij liggende chalet gaan zou, om touw te halen. De ongelukkige man ontving dus vier uren lang geene hulp, gedurende welken tijd hij telkens den achtergebleven gids, die boven hem stond toesprak; hij verkeerde, zeide hij, in eene hangende houding, met het hoofd lager dan de voeten en steeds dieper wegzinkende. Na verloop van drie uren hadden de aandrang van bloed naar het hoofd en de snerpende koude hem zeer verzwakt; hij sprak weinig meer, en zeide alleen dat hij dood vroor. Eindelijk keerde de andere gids met medehelpers weder: zij lieten het touw zakken, maar het was twaalf voeten te kort om hem te bereiken. Schier ongeloofelijk, maar waar is het, dat men nu verder niets beproefde, maar mannen om meer touw naar het vier uren ver liggend Zermatt zond, zoodat de ongelukkige veroordeeld was, nog acht uren meer in zijne ijsgevangenis door te brengen. Doodsangsten had hij uitgestaan, want het smelten van het ijs door de warmte zijns ligchaams had hem gedurig lager doen zinken; maar naar mate die levenswarmte verdween, verkreeg de koude van lieverlede de overhand, zoodat hij tusschen de ijswallen invroor, die hem op onwederstaanbare wijze omklemden. Na verloop van het vijfde uur stierf hij. Te middernacht kwamen er meer koorden uit Zermatt, en toen werd zijn lijk uit eene diepte van 72 voeten opgehaald en aan de autoriteiten overgeleverd, die een onderzoek instellen.

ASSEN, 6 Sept.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Maandag, 5 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{3}{4}$ percent. dito 4 pCt. $98\frac{1}{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $105\frac{1}{2}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $76\frac{1}{16}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad onveranderd. — Raapolie hooger, op zes weken f $35\frac{1}{4}$. — Graanmarkt onveranderd. 128 ponds Pruissische rogge f 186. — 120 ponds Holsteinsche boekweit f 172.

Het volgende kan tot waarschuwing strekken, om zich niet in de nabijheid van bijenstallen te wagen. In de nabijheid van het huis van *L. Nijmeijer*, staande aan den weg van Zuidlaren naar Annen, is een bijenstal aanwezig, waarvan de bijen eergisteren op drie schapen, toebehoorende aan gezegden *Nijmeijer*, die zich zeker te ver in de nabijheid dier stal hadden gewaagd, aanvielen De vrouw des huizes, die de schapen ter hulp snelde en ze trachtte te verlossen, werd mede aangevallen, zoodat zij hare poging tot redding der schapen moest staken en zich zelve door de vlugt trachten te redden. Zij is door de bijen deerlijk in het aangezigt en op het overige van het ligchaam verwond, zoodat haar toestand droevig is, terwijl twee der schapen aan de gevolgen van de ontvangen wonden zijn gestorven en de derde niet buiten gevaar verkeert. *Prov. Gr. Ct.*

— Men schrijft uit Veenhuizen d.d. 1 September:

„Bij besluit van Z. Maj van den 20 aug jl. zijn de ambtenaren van de kolonien Ommerschans en Veenhuizen in hunne betrekkingen op nieuw bevestigd. Onderwijzers en boekhouders hebben eenige verhooging van salaris bekomen, in te gaan met den 10 september eerstkomende." *Id.*

— Het beheer der maatschappij van weldadigheid heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat de scheiding tusschen de gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen en de gewone kolonien (waaronder Wateren) ingaat den 15 September eerstkomende, en dat op dien dag het bestuur der gestichten overgaat op den min. van binnenl zaken, en dat der gewone koloniën op de kommissarissen der maatschappij van weldadigheid, wier voorzitter is jhr. *O. R v Andringa de Kempenaer* op Jagtlust, bij Oudeschoot en sekretaris jhr. *de la Basseccur Caan* te 's Gravenhage.

* **Smilde,** 3 Sept. Gisteren heeft de boekweit verkooping van de veenen onder Vochtelo en Appelscha te Appelscha plaats gehad. Van het eene gedeelte wordt jaarlijks een vijfde en van het andere een vierde verkocht. Het eerste gedeelte heeft opgebragt f 2616 en het andere f 1780. Dit over 't geheel berekend is er op genoemde veenen voor eene som van *twintig duizend twee honderd* gulden verbouwd. Nog al een aardig sommetje niettegenstaande de boekweit van 't jaar niet voordeelig is uitgevallen.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

* Door de Commissie van toezigt over de kerkelijke besnijdenissen voor het Sijnagogaal ressort van Drenthe te Meppel, is op gisteren den 3en September, aan den heer *Alexander Jacobs* te Hoogeveen een diploma uitgereikt als kerkelijke besnijder, na een daartoe met goed succes afgelegd theoretiech en praktisch examen.

Makkinga, Elsloo en Langendijke De heer *N S. Kappers*, kandidaat tot de H. dienst bij het provinciaal kerkbestuur van Drenthe, alhier tot predikant beroepen heeft deze beroeping, in afwachting der vereischte kerkelijke goedkeuring, volvaardig aangenomen. Ter verkrijging dezer approbatie, is het beroep reeds aan het classicaal bestuur Heerenveen afgezonden.

* **Ruinen**, 3 Sept. Heden heeft de raad dezer gemeente uit het door burgemeester en wethouders in overleg met den schoolopziener opgemaakte zestal van sollicitanten tot hoofdonderwijzer alhier benoemd *W. Bezema*, onderwijzer der jeugd te Eext gemeente Anloo.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

3 *Sept.* Heden zijn *Gijsbertus Somers*, oud 17 en *Willem Pierik*, oud 22 jaren, beide bedelaars-kolonisten te Veenhuizen, schuldig verklaard aan het schrijven van een brandbrief aan den heer Burgemeester van Peize, en mitsdien veroordeeld de eerste tot *vijf* en de tweede tot *zes* jaren tuchthuisstraf. Beiden bekenden hunne misdaad en gaven als redenen voor het bedrijven daarvan op de zucht, om uit de kolonie te geraken.

Wijders zijn *G. H. Mulder* en *G. A. Keizer*, arbeiders te Nijeveen, schuldig verklaard aan het gedeeltelijk vernielen van eene brug over eene stouwsloot in die gemeente, en zijn met aanneming van verschoonende omstandigheden veroordeeld ieder tot 45 dagen cellulaire gevangenisstraf en f 50" boete.

Advertentien.

Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER E. H. H. E. BECKING, geliefde echtgenoot van

A. ALBERTI. *Predikant.*

Visvliet, 2 September 1859.

Winschoten den 4 September 1859. Bevallen van een' ZOON Vrouwe A. Baronnesse DE VOS VAN STEENWIJK, geliefde Echtgenoot van

Mr. J. GOCKINGA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente *BEILEN* noodigen **SOLLICITANTEN** naar den vacanten post van

HOOFDONDERWIJZER

aan de Hoofdschool te Beilen uit; om de vereischte bewijsstukken vóór of op 25 September e k. franco in te zenden aan den Burgemeester voornoemd.

De inkomsten **der School** beliepen in de laatste jaren gemiddeld circa f 750—; daarenboven heeft de onderwijzer genot van vrije woning en tuin.

Blijft met den onderwijzerspost, die van koster, organist etc. verbonden, zooals zeer waarschijnlijk wordt geacht, dan wordt daardoor 't inkomen met eene som van circa f 250 - jaarlijks verhoogd.

De aan te stellen onderwijzer is verpligt een hulponderwijzer te houden ten genoege van 't bestuur, tot het tijdstip, dat de regeling van 't onderwijs, bedoeld bij art. 70 der Wet van 13 Augustus 1857, zal hebben plaats gehad.

Beilen, 3 Sept. 1859.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
DE VOS VAN STEENWIJK.
W. TIMMER.

't JAGTVELD

te **BUINEN** is voor iederen jager te huur tegen **25 cent** per dag of ***f* 1.50** voor het geheele e.k. jagtsaizoen.

Buinen, 1 Sept. 1852.

De Volmagten,
L. OLDENBEUVING.
HEND. MEIJERINGH.

Bij N. SPECKMAN te Wachtum is sedert Maandag den 29 Aug. ter bewaring gesteld, eene witbonte ***VAARS***, met eene fijne bles voor de kop, het achterste gedeelte meest wit, het voorste gedeelte zwartbont, en opgevangen met een afgescheurd hoorntouw. De eigenaar wordt verzocht dezelve tegen schadevergoeding te komen afhalen.

N. SPECKMAN.

BESTUURDERS van het Departement Assen, der maatschappij tot Nut van 't Algemeen, brengen bij deze ter kennis, dat te dezer stede van wege de Maatschappij **zes VOLKSVOORLEZINGEN** zullen gehouden worden over GESCHIEDENIS enz. en NATUURWETENSCHAP. De eerste dezer voorlezingen zal plaats hebben in het locaal van J. B, SCHUT op Dingsdag den 13 September aanstaande, des avonds ten zeven ure.

Bewijzen van toegang zijn voor ieder belangstellende, geene leden der Maatschappij zijnde, gratis verkrijgbaar, ten huize van den Secretaris van het Departement. Behalve de leden en hunne dames zal zonder zoodanig bewijs niemand worden toegelaten.

Assen 5 Sept. 1859.

Bestuurders voornoemd,
P. WINTER, Voorzitter.
A. Th. HOSTEIJN, Secretaris.

Meppel-Zwolsche
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

De voor ***Passagiers*** en ***Vrachtgoederen*** uitmuntend ingerigte ***IJzeren „Schroefstoomboot JACOBA"*** vertrekt

van MEPPEL 's morgens half zeven uur;
" ZWOLLE " namiddags drie uur.

Vrijdags morgens een half uur vroeger, om tijdig op de markt te Zwolle te zijn.

Vrachtgoederen worden kosteloos opgeslagen.

Het veroordeel tegen het Afrikaansche ras heeft geheel opgehouden, zoodat men zich thans naauwelijks meer kan voorstellen dat er een tijd geweest is toen men niet duldde dat de negers met de blanken op het zelfde kerkhof werden begraven, nog dat de klok, die het overlijden der blanken aankondigde, geluid werd bij den dood of de begravenis van leden van het verachte slavenras.

Over het geheel maken de negers zich zeer zelden aan zware, snoode misdrijven schuldig, 't geen voor een groot gedeelte ook aan de vorderingen moet worden toegeschreven die het onderwijs algemeen onder hen maakt Wel zijn zij niet geheel van eene zekere diefachtigheid vrij te pleiten, terwijl tevens hunne waarheidsliefde niet zeer geroemd kan worden. Gelukkig behoort echter de dronkenschap niet tot hunne hoofdgebreken en nooit geven zij zich aan mishandeling of aan daden van geweld en laagheid over. Zij zijn vrolijk en luchthartig van aard en bezitten eene ongemeene zachtmoedigheid; overigens zijn zij eenigermate gedachteloos en bekrompen maar te gelijker tijd leerzaam, ordelijk en vredelievend.

Hunne woningen of zoogenaamde hutten zijn veelal van hout of steen opgetrokken of met riet of stroo gedekt. Vele hebben eene veranda, geschilderde luiken, zonneschermen of glasramen. Gewoonlijk bestaan deze woningen uit drie vertrekken: eene huis- of zitkamer in het midden en aan elk der beide zijden een slaapvertrek. Veelal vormt de aarde grond nog den vloer dezer vertrekken, ofschoon het hoe langer hoe meer in gebruik komt, de slaapkamers met planken te bevloeren. Sommige van deze laatste prijken met mahoniehouten ledikant, waschtafel, spiegel en stoelen. In het middenvertrek bevinden zich doorgaans eene kast zonder deuren of althans eene plank, tot berging of tentoonstelling van allerlei voorwerpen van aardewerk bestemd, een zeker aantal goede stoelen, benevens eenige platen of prachtdrukken van het Britsche Traktaat-genootschap, die bij wijze van schilderij soms in sierlijke cederhouten lijsten, aan den wand hangen. Aan de achterzijde der woning vindt men een of twee vertrekjes waarin gekookt wordt en ander huisselijk werk wordt verrigt, en waar de keuken- en verdere gereedschappen geborgen worden. De dorpen bestaan uit blokken of groepen huizen, die meer of minder regelmatig door straten of wegen van elkander gescheiden worden, en hebben meestal den vorm van een langwerpig vierkant. Elke woning ligt aan weêrszijden even ver van de naast aangrenzende en op omstreeks acht of tien voet van de straat of den weg verwijderd. Het kleine terrein aan de voorzijde der huizen is somtijds tot een tuintje in den Europeschen stijl ingerigt, waarin rozenstruiken en verschillende bloeijende heesters gevonden worden, terwijl de grond bezijden en achter de woning overdekt is met allerlei inheemsche gewassen, vruchten en voortbrengselen.

—

Indien de sterke drank niet de eenige oorzaak heeten mag, van de toenemende armoede en ellende; dan is het toch onbetwisbaar zeker, dat hij, naast andere, eene der mildste bronnen is, waaruit zij schrikbarend voortvloeit.

W. E. P. Bertram

te Assen berigt bij deze, uit de fabriek ontvangen te hebben: eene ruime sortering **haren KARPETTEN**. Beveelt zich minzaam aan tot de levering van ***Smirnasche*** en andere **TAPIJTEN**, tegen fabrieksprijs.

Te Huur

VOOR 5 JAAR,

de **KEUTERIJ** ***Kiewietsoord*** op 't Veeningerland onder Assen, met drie kampen LAND of meer.

Te bevragen aan 't Postkantoor Assen.

Huisgezinnen, die ***TURFGRAVEN*** en ***TURF LEGGEN*** kunnen, komen bijzonder in aanmerking.

NOORDWOLDER-VAART, ENZ.

De Notaris G ATTEMA te Oldeberkoop zal op Vrijdag den 9 September 1859 des namiddags om 4 uur, ten huize van J. F. KIERS, Kastelein te Noordwolde, finaal verkoopen:

DE

Eigendom der Vaarten,

komende uit de Hoogeveenen van Boijl en Noordwolde en uit de Hoogeveenen der gemeente Vledder, en loopende met de opvaart onder den dorpe Vinkega, in de rivier de Linde, en zulks met derzelver **WALLEN**, of **COMPAGNONSGEREGTIGHEDEN**, **OPSLAGEN**, **BRUGGEN**, **VERLATEN**, drie

Boerehuizen

en de daarbij behoorende **WEI BOUW- HOOILANDEN- en HEIDEVELDEN**, groot ongeveer 10 bunders WEIDLAND, circa 8 bunders BOUWLAND ruim 12 bunders HOOILAND en circa 38 bunders HEIDEVELD onder de genoemde dorpen Boijl Noordwolde en Vinkega, zoomede onder het dorp Steggerda. En zulks in **één perceel**. Nadere informatiën te bekomen bij voornoemde Notaris. — En zijnde inmiddels uit de hand te koop. —

Het Bestuur der Maatschappij van Weldadigheid zal op Woensdag den 14 September 1859 's middags te 12 uur in het Logement te *Frederiksoord*, tegen contante betaling,

uitbesteden:

de LEVERING van WINKELGOEDEREN, LEVENSMIDDELEN en GRONDSTOFFEN voor de Gewone Kolonien en Wezen, in het 4e. quartaal dezes jaars benoodigd.

Frederiksoord, den 5 September 1859.

Namens het Bestuur voornoemd,
De Directeur der Kolonien
J. VAN KONIJNENBURG

AANBESTEDING.

De COMMISSIE van Administratie over het huis van Arrest en Justitie te Assen, zal op Maandag den 19e September 1859, des morgens om twaalf uur, in het genoemd huis

aanbesteden:

DE VOEDING EN DE VERZORGING DER GEVANGENEN

over het jaar 1860, overeenkomstig de voorwaarden daarvan voorhanden en ter lezing liggende bij de Wed J. OOSTERVETEL te Assen, bestaande in:

rogge-, tarwe- en wittebrood, aardappelen, vleesch, rundvet, boter, gort, rijst, gele en groene erwten, groenten, zout, peper, azijn, olie, kaarsen, zeep, koffij, cichorei, melk, ligstroo, korte en lange turf.

NEDERLAND,

VENNOOTSCHAP VAN VERZEKERINGEN OP HET LEVEN,

GOEDGEKEURD BIJ KONINKLIJK BESLUIT VAN 17den JULIJ 1858, No. 57.

gevestigd te *AMSTERDAM.*

Maatschappelijk Kapitaal: EEN MILLIOEN GULDEN.

Commissarissen: De heeren Mr. J. R. CORVER HOOFT, Lid van den Gemeente-Raad van Amsterdam, Mr. H. A. HARTOGH, Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Amsterdam; A. LANGRAND DUMONCEAU, Grondeigenaar; H. RAHUSEN, Lid der Provinciale Staten van Noord-Holland en der Kamer van Koophandel van Amsterdam; Jhr Mr. R J. SCHIMMELPENNINCK, Kamerheer van Z M. den Koning, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; W. VROLIK, Hoogleeraar; R. DANIEL WOLTERBEEK, Lid der Provinciale Staten van Noord-Holland, van den Gemeenteraad van Amsterdam en Directeur van de Nederlandsche Bank; en F. J. Baron VAN WYKERSLOOTH VAN WEERDESTEYN, Kamerheer van Z. M den Koning der Nederlanden.

Directeuren: de heeren P L. DUBOURCQ en J. BOS.

AGENTEN: de heeren Mr. *J. A Sluis* te Assen, *J. Nijenhuis* te Gieten, *A. J. C. Tellegen* te Smilde, Mr *J. D. Dibbits* te Borger, *A. J. Slot* te Meppel, *J. M. Jalvingh* te Hoogeveen.

Informatien te bekomen bij den Secretaris der Commissie Mr. HK. VOS en aan genoemd gesticht

De Commissie voornoemd:
J. H. WESTRA, V President.
H VOS, Secretaris.

Het HOOFDBESTUUR van het **Genootschap ter bevordering van den LANDBOUW in Drenthe** brengt ter kennis van 't algemeen, dat op de tentoonstelling van vee, den 31sten Augustus 1859 te Hoogeveen gehouden, ter gelegenheid van de gewone algemeene vergadering, zijn aangeboden geworden:

12 springhengsten;
1 jonge hengst,
5 hengs-eveulens;
12 fokmerrien;
18 stieren;
14 beeren, en
2 rammen.

dat de volgende premien zijn toegekend:

Voor de **SPRINGHENGSTEN**:

de eerste, bedragende f 40, aan J SNOEKEN te Uffelte, voor een zwarten zesjarigen hengst; [zijnde echter aan SNOEKEN slechts de helft uitbetaald, omdat dezelfde hengst reeds eenmaal de eerste premie had bekomen], de **tweede**, groot f 35, aan H FRIELING te Noord Barge, voor een zwarten driejarigen hengst; de derde, groot f 30 aan H ENSING te Drouwen, voor een bruinen zesjarigen hengst, en de vierde, groot f 25, aan J. WILSING te Wachtum, voor een' zwarten driejarigen hengst;

dat de aangevoerde jonge hengst niet premiewaardig is gekeurd, evenmin als de aangevoerde hengsteveulens;

voor de **FOKMERRIEN**:

de eerste premie, groot f 25, aan R. BROUWER te Eleveld, gemeente Rolde, voor eene zwarte driejarige merrie, en de tweede, groot f 15, aan LUCAS ALBERTS PIETERS te Ruinerwold, voor eene zevenjarige merrie;

voor de **STIEREN**:

de eerste premie, groot f 25, aan HENDRIK SEUBERS te Wachtum, voor een' zwartbonten driejarigen stier; de tweede, groot f 20, aan JAN GEUCHIES SANTING te Ruinerwold, voor een' zwartbont blesten tweejarigen stier; de derde, groot f 15, aan HENDERICUS HENDERINK te Beilen, voor een' zwartbonten tweejarigen stier, en de vierde, groot f 10, aan Jan SMID te de Wijk, voor een roodbont-kolden eenjarigen stier;

voor de **BEEREN**:

de eerste premie, groot f 15 aan JAN DE BOER te Ansen voor een zwartbonten beer; de tweede, groot f 10 aan ROELOF KOSTER te de Wijk, voor een' zwartbonten beer, en de derde, groot f 5, aan JAN BLOK te Wapserveen, voor een' zwartbonten beer;

voor de **RAMMEN**:

de eerste premie, groot f 6, aan HARM HENDRIKS WOLTERS te Beilen voor een' witten ram,

dat de tentoongestelde hengsten, die geoordeeld zijn de vereischten van springhengsten te bezitten, zijn:

een bruine elfjarige van H. OLDENBEUVING te Erm;
een zwartblest driejarige van HARM DANKER te Anderen;
een zwarte driejarige van JAN WILTING te Wachtum;
een zwarte vijfjarige van H. ENSING te Drouwen;
een bruine zesjarige van H. ENSING te Drouwen;
een bruine zevenjarige van H. FRIELING te Noord-Barge;
een zwarte driejarige van H. FRIELING te Noord Barge;
een zwarte driejarige van H. HENGSTMAN te Ballo;
een bruine tienjarige van JAN SNOEKEN te Uffelte;
een zwarte zesjarige van JAN SNOEKEN te Uffelte;
een zwarte vierjarige van J. G. FLINKERT te Echten;
een bruine achtjarige van J. G FLINKERT te Echten

Het Hoofdbestuur voornoemd;
J. A. MEURSING,
l.-p.
L OLDENHUIS GRATAMA,
Secretaris.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 2 Sept. TARWE flaauw; 132 bonte Poolsche f 305; 130 ℔ dito f 283; 134 ℔ Kleefsche f 282. — — ROGGE. Gedroogde bij partij iets lager. Pruissische bij gerijven in een doen: 124, 125, 126 Pruissische f 178, 180, f 182; 119 ℔ nieuwe Archangel f 168 van boord te ontvangen; 117 ℔ dito f 157; 115 jarige dito f 154 bij partij: 117 ℔ Petersburger f 160, 162. — GARST iets hooger; 115 ℔ jarige Deensche f 184. — KOOLZAAD £ $\frac{1}{2}$ lager; Elve Rübs £ $50\frac{1}{2}$; op 9 v. Olie in Sept. £ $55\frac{1}{2}$; Oct. £ $56\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAP- en LIJNOLIE als genoteerd gedaan. Raapolie op 6 weken f 35; Bombay f 33; Vliegend f $33\frac{3}{4}$; 1o. Sept. f 33, $\frac{1}{4}$, Oct. f $33\frac{1}{2}$; Nov. f $33\frac{3}{4}$, 34; Mei f 35. — LIJNOLIE op 6 weken f $34\frac{1}{4}$: Vliegend f 33, 1o. September f $32\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Oct. f $32\frac{3}{4}$, 33; Nov. f 33; Dec. f 32 $\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE op zes weken f $37\frac{1}{2}$. Vliegend f $36\frac{1}{4}$. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 64 a f 68. — LIJNKOEKEN per 104 stuks a 9 a f 11

SCHIEDAM, 2 Slot. MOUTWIJN f $14\frac{3}{4}$ per vat contant met iets meer handel. — — JENEVER 00 pct. Amst. proef f $18\frac{1}{4}$ a f $18\frac{3}{4}$ per vat contant bij partij

---

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	2 Sept.	3 Sept.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$64\frac{13}{16}$	$64\frac{3}{4}$
—	3	$77\frac{5}{8}$	$77\frac{5}{8}$
—	4	$98\frac{1}{4}$	$98\frac{5}{16}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$		
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$128\frac{3}{4}$	
O. I. Leening	4	$97\frac{3}{16}$	$97\frac{1}{4}$
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	$4\frac{1}{2}$		
N. B.	$\frac{1}{2}$		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	$105\frac{1}{4}$	$105\frac{1}{2}$
Cert. 1831/33	5	$87\frac{7}{16}$	$87\frac{1}{2}$
Dito 1840	4		$85\frac{1}{2}$
—— Stieglits	4	$85\frac{3}{4}$	
—— Nieuwe	4		
—— 5e Serie	5	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{1}{4}$
—— 1855 6eS,	5	102	$102\frac{1}{8}$
—— van Ass.	6	$65\frac{3}{16}$	$65\frac{7}{16}$

	pCt.	2 Sept.	3 Sept.
Polen,			
Aand. fl 500	4	156	156
Obl.	4	$80\frac{1}{2}$	$80\frac{1}{2}$
Spanje, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$33\frac{1}{4}$	$33\frac{1}{2}$
Obligatien	3	$45\frac{1}{4}$	$45\frac{1}{4}$
Binnenl.	3	$42\frac{5}{16}$	$42\frac{3}{8}$
Amortisable		$10\frac{5}{8}$	$10\frac{5}{8}$
Bewijs. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
—— ——	4		
—— Metal.	5	$58\frac{13}{16}$	59
— RenteA.	5	$76\frac{3}{4}$	$76\frac{5}{8}$
— Nation.	5	$62\frac{13}{16}$	$63\frac{1}{8}$
—— ——	$2\frac{1}{2}$	$30\frac{15}{16}$	$31\frac{1}{16}$
Belgie, Cert.			
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$52\frac{1}{4}$	
Portug., Obl.	3	45	$44\frac{7}{8}$
Brazilien	5	100	100
Weener aandeelen	4		

2 Sept. Bij weinig handel was de markt nagenoeg als gisteren.

3 Sept. Oostenrijksche en Spaansche fondsen waren heden op nieuw vaster gestemd, de overigen nagenoeg onveranderd.

En evenzoo draagt die drank de meeste schuld der telkens erger wordende zedeloosheid, tegen alle middelen aan, die tot beschaving een veredelijking van het algemeen, ook van onze geringere stad- en landgenooten, zoo onbekrompen worden aangewend. o Nederland! sluit, door telkens afnemende klandisie uwe kroegen en herbergen en blusch zóó de vuren in uwe branderijen uit, en gij zult, bij voorouderlijke deugd, tevens eene welvaart zien herleven, die het benijdenswaardige deel der gezegende voorgeslachten was.

In de stad B waren de armen zoo ongelukkig, van eenen man tot onderwijzer hunner kinderen aangesteld te zien, die misschien meer van de flesch, dan van het schoolwerk hield; en zoo schaamteloos was dat hij zelfs zijne leerlingen gebruikte om voor hem jenever te halen Eens kwam hij uit zijn woonhuis in het schoolvertrek met eene flesch en een kwartje in de hand, zeggende tot zekeren knaap: „Piet! haal eens voor een vijfje jenever" De jongen nam flesch en geld met zigtbare onwilligheid aan, ging langzaam de bank uit, en eenige schreden schoorvoetend voort; maar keerde toen weder, plaatste de flesch met het geld op de schooltafel, en zeide: „Daar, Meester! ik haal geen sterken drank voor u, ik mag niet ongehoorzaam zijn aan mijn vader die het mij eens voor al verboden heeft"

—

Stel eene weldaad niet uit; hij geeft tweemaal; die dadelijk geeft.

Het getuigt van weinig bekendheid met de kansen der fortuin, wanneer men zich overgeeft aan de wanhoop.

Het eigenbelang weifelt in moeijelijke omstandigheden en wankelt, de deugd gaat regtuit op het doel aan en valt niet

Haak niet naar verandering; ongeroepen zelfs brengt zij vaak het berouw met zich.

Door in zijn denken, doen en laten gestadig te veranderen, maakt men eene satire op zich zelven.

In het leven van vele menschen is het kapittel der teleurstellingen doorgaans het langst; dat der verkeerdheden misschien uitgezonderd.

Op het stuk van geest zijn de mannen even jaloersch, als de vrouwen op dat der schoonheid.

Iederen avond komt de slaap onzen last ons afnemen, om ons in het rijk der droomen te doen rondzweven; iederen ochtend komt de onverbiddelijke noodzakelijkheid ons het pak weer op de schouders leggen.

Het is doorgaans het misbruik, betwelk wij van het leven maken, waardoor het ons onverdragelijk wordt.

Men maakt liefderijk en belangstellend anderen opmerkzaam op hunne gebreken en ongeregtigheden, om het geheime genoegen te smaken van hen te vernederen.

Overal, wáár bedreven kwakzalvers zijn, daar krioelt het van bedrogenen.

De liefde wordt van hare grootste aantrekkelijkheid beroofd, wanneer de eerbaarheid haar verlaat.

Gedrukt bij GRATAMA *te Assen.*